

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.	Asiakirjan päivämäärä on:	02.04.2025
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.	Dokumentet är daterat:	02.04.2025
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.	The document is dated:	02.04.2025

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Jori Sännti
Pvm / Datum / Date: 02.04.2025

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 02.04.2025

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj
kirjaamo@fingrid.fi

Asia

Päätös itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmästä

Asianosainen

Fingrid Oyj 1072894-3

Vireilletulo

2.7.2024

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Fingrid Oyj:n noudatettavaksi tämän päätöksen liitteenä olevat ehdot ja edellytykset itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvauksen laskentamenetelmästä käytettäväksi automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR) viimeistään 3 kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

Energiavirasto velvoittaa Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon arvioinnin itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmän toimivuudesta ja sen vaikutuksista viimeistään 30 kuukauden päästä menetelmän käyttöönotosta aFRR -tuotteessa. Arviointiin tulee sisältyä ainakin arvio käytetyn menetelmän tasapuolisuudesta, kokonaistehokkuudesta ja mallin vaikutuksista jouston määrään, sekä mahdollisia ehdotuksia mallin parantamiseksi.

Vahvistettu laskentamenetelmä on julkaistava sähkömarkkinalain (588/2013) 72 a § mukaisesti.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Toimitettu ehdotus ja sen käsittely

- (1) Fingrid Oyj (jäljempänä myös Fingrid) toimitti 2.7.2025 Energiavirastoon vahvistettavaksi ehdotuksensa itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmästä käytettäväksi automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR).

- (2) Fingrid esitti itsenäisen aggregaattorin aiheuttamien kustannusten korvauksen laskennassa käytettäväksi Suomen tarjousalueen vuorokausimarkkinan hintaa säädön aktivoinnin aikaisella taseselvitysajaksolla ja korvauksen kohdistamista itsenäisen aggregaattorin sekä reserviresurssin avoimen toimittajan tasevastaavan välillä säätösuunnan mukaan.

Julkinen kuuleminen

- (3) Energiavirasto järjesti julkisen kuulemisen hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaisen selvittämisvelvollisuutensa nojalla aikavälillä 31.7.2024 – 2.9.2024. Energiavirasto sai kuulemiseen 5 vastausta. Lausuntonsa antoivat Elisa Oyj, Energiateollisuus ry, Lähienergialiitto ry, Suomen Omakotiliitto ry ja Suomen Sähkökäyttäjät ry.
- (4) Lausunnoissa tuotiin esille, että kompensaatiossa käytettävä referenssihintaa ei ole välttämättä yhteydessä asiakkaan ja sähkönmyyjän väliseen sopimukseen, ja että sähkönmyyjät ovat voineet hankkia sähkön asiakkailleen tavoilla, jotka eivät ole riippuvaisia spot-hinnasta. Mallissa nähtiin myös riskejä sen suhteen, että se voi olla vääristynyt sähkönmyyjän eduksi. Toisaalta lausuntojen perusteella nähtiin myös, että asiaan liittyvistä epävarmuuksista huolimatta sitä tulisi edistää, ja malliin liittyviä riskejä voisi pienentää tarkastelemalla referenssihinnan toimivuutta uudestaan kokemusten kartuttua esimerkiksi 1-2 vuoden kuluttua.
- (5) Lausunnoissa tuotiin myös esille, että päätöksessä tulisi huomioida myös itsenäisen aggregoinnin työryhmän näkemykset. Lausuntojen perusteella myös referenssihinnan määrittelyssä käytetyn termistön katsottiin olevan osin epäselvää.

Energiaviraston täydennyspyyntö

- (6) Energiavirasto katsoi arvioonsa sekä saatuihin lausuntoihin perustuen, että itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmä ei ole riittävän selkeä. Energiavirasto pyysi 27.1.2025 lähetetyssä täydennyspyynnössä Fingridiä tarkentamaan referenssihinnan määrittelyssä käytettävän ajanjakson kuvausta.
- (7) Energiavirasto katsoi myös, että korvauksen laskentamenetelmään sekä sen vaikutuksiin liittyvien epävarmuuksien takia olisi hyvä määrittää jo tässä vaiheessa takaraja, mihin mennessä laskentamenetelmää sekä referenssihintaa tarkastellaan uudestaan. Energiavirasto katsoo, että tämä tarkastelu voisi perustua Fingridin toimittamaan arviointiin. Fingridiä pyydettiin kertomaan näkemyksensä mahdollisesta arviointivelvoitteesta, sekä antamaan ehdotuksensa tarkoituksenmukaisesta aikarajasta, johon mennessä Fingrid velvoitettaisiin toimittamaan Energiavirastoon selvityksen käytössä olevan menetelmän vaikutuksista.

Vastaus täydennyspyyntöön

- (8) Fingrid toimitti täydennyspyynnön mukaisesti muutetun ehdotuksen itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmästä Energiavirastoon 13.2.2025. Fingrid toimitti samassa yhteydessä myös vastineensa koskien mahdollista arviointivelvoitetta.

- (9) Lausunnon perusteella Fingrid kannattaa Energiaviraston näkemystä siitä, että kompensatiomallin ja referenssihinnan vaikutuksia tulisi arvioida ja tarvittaessa kehittää tulevaisuudessa. Fingrid kannattaa myös Energiaviraston näkemystä siitä, että tarkastelu voisi perustua Fingridin toimittamaan arviointiin. Fingridin näkemys on, että kompensatiomallin ja referenssihinnan arviointi tulisi käynnistää kahden vuoden kuluttua menetelmän käyttöönotosta aFRR tuotteessa, sillä Fingridin oletus on, että tällöin olisi saatu tarpeeksi kokemusta ja tietoa kompensatiomallin ja referenssihinnan toiminnasta. Fingrid katsoo, että kokemuksen ja tiedon keräämisjakson jälkeen myös itse arvioinnin laatimiselle tulee asettaa riittävä toteutusaika, joka on vähintään kolme kuukautta.

Kuuleminen päätösluonnoksesta

- (10) Energiavirasto järjesti lain sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 12 a § mukaisesti julkisen kuulemisen päätösluonnoksesta aikavälillä 3.3.2024-17.3.2024. Energiavirasto sai kuulemiseen neljä vastausta. Lausuntonsa antoivat Lähienergialiitto ry, Voltalis Finland Oy, Sympower Oy ja Energiateollisuus ry.
- (11) Lausunnoissa tuotiin esille, että laskentamenetelmän tulisi olla sama kaikilla markkinapaikoilla, ja että aggregaattorin ei tulisi olla vastuussa aggregoinnin aiheuttamien kustannusten taloudellisesta korvauksesta. Mallin nähtiin myös luovan esteitä kulutusjouston ja aggregaattorien tulolle markkinoille. Tämän lisäksi lausunnoissa tuotiin esille, että vaikka ehdotus koskee aFRR -reservituotteita, sen arvioinnissa tulisi huomioida myös muut sähkömarkkinat, koska kompensatiomallin tulee olla sama kaikilla sähkömarkkinoilla. Myös mallin edellyttämä tiedonvaihto nähtiin mahdollisena kilpailua haittaavana riskinä.
- (12) Saatujen lausuntojen perusteella mallia sekä uudelleenarviointivelvoitetta myös kannatettiin, sillä asian edistämiseksi on lähdettävä liikkeelle jonkinlaisella menetelmällä.

Energiaviraston toimivalta

- (13) Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto hoitaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joista säädetään: 3) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944, jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi, nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä.
- (14) Energiaviraston tulee lain sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013, jäljempänä myös valvontalaki) 10 §:n mukaan päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista: 6) järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan järjestelmävastuun piiriin kuuluvien palvelujen ehdot sekä menetelmät palveluista perittävien maksujen määrittämiseksi.
- (15) Vahvistettavat ehdot ovat järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan vastuualueensa markkinatoimijoihin sovellettavaksi tarkoittamia järjestelmävastuun piiriin kuuluvia tasehallinnan ehtoja, jotka Energiaviraston tulee tasehallinnan

suuntaviivojen mukaisesti sekä sähkömarkkinalain (588/2013) 46 §:n ja valvontalain 10 §:n nojalla vahvistaa ennen niiden käyttöönottamista.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

46 § Valtakunnallinen tasehallintavastuu

- (16) Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa koko ajan käynnissä olevasta sähköntuotannon ja -kulutuksen välisen hetkellisen tasapainon ylläpitämisestä vastualueellaan (valtakunnallinen tasehallintavastuu). Valtakunnalliseen tasehallintavastuuseen sisältyvät kaikki sen hoitamisen edellyttämät toimenpiteet ja resurssit, jotka on toteutettava tai joiden käytettävyys on varmistettava kunkin taseselvitysjakson ajaksi.
- (17) Valtakunnallisen tasehallintavastuun hoitamiseen tarvittavan tasesähkön ja tasehallintakapasiteetin hankinta- ja kauppaehtojen on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä sähkömarkkinoiden osapuolille, niiden on perustuttava markkinapohjaisiin menettelyihin, eikä niissä saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Ehdossa on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuudesta ja tehokkuudesta johtuvat vaatimukset. Ehtojen on lisäksi tarjottava verkon käyttäjille asianmukaisia kannustimia sähkön syötön ja oton tasapainottamiseksi ja luotava edellytykset kulutusjouston, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön tuottajien, energiavarastojen haltijoiden ja aggregaattorien osallistumiseen tasehallintamarkkinoille.

65 a § Kulutusjouston osallistuminen järjestäytyneelle markkinapaikalle

- (18) "Loppukäyttäjällä on oikeus tarjota järjestäytyneellä markkinapaikalla kulutusjoustoja joko itsenäisesti tai aggregaattorin välityksellä. Markkinapaikan ylläpitäjä ei saa asettaa kulutusjouston järjestäytyneelle markkinapaikalle pääsylle ehtoja, jotka perusteettomasti syrjivät kulutusjoustoja sähköntuotantoon verrattuna.
- (19) Loppukäyttäjän on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla itsenäisesti toteuttamansa kulutusjouston aktiivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset avoimelle toimittajalleen tai tasevastavalleen. Loppukäyttäjän itsenäisesti aktivoiman kulutusjouston aiheuttama tasepoikkeama on oikaistava loppukäyttäjän avoimen toimittajan tai tasevastavaan sähkötaseessa.
- (20) Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tehtävänä on määrittää 2 momentissa tarkoitettua korvauksen laskentamenetelmä. Laskentamenetelmän tulee perustua loppukäyttäjän itsensä aktivoiman kulutusjouston energiavaikutukseen loppukäyttäjän avoimen toimittajan tai tämän tasevastavan sähkötaseeseen sekä viitehintaan, joka voi vaihdella markkinapaikoittain. Laskentamenetelmän on oltava sähkömarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolinen ja syrjimätön, eikä se saa estää loppukäyttäjän itsensä tarjoaman kulutusjouston mahdollisuutta osallistua 2 momentissa tarkoitetuille markkinoille.

- (21) Edellä 2 momentissa tarkoitetun korvauksen laskentamenetelmän vahvistamisesta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa. Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on ennen laskentamenetelmän toimitamista vahvistettavaksi kuultava asiaankuuluvia verkon käyttäjiä ja sähkömarkkinoiden osapuolia. Vahvistettu laskentamenetelmä on julkaistava.”

72 a § Itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

- (22) Itsenäisen aggregaattorin on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla toteuttamansa kulutusjouoston aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset asiakkaansa avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle. Korvauksessa voidaan ottaa huomioon myös itsenäisistä aggregaattoreista aiheutuvat hyödyt muille sähkömarkkinoiden osapuolille. Korvaus hyödyistä ei saa kuitenkaan ylittää itsenäisen aggregaattorin aktivoiman kulutusjouoston aikana asiakkaan avoimelle toimittajalle tai tasevastaavalle aiheutuneita kustannuksia. Kulutusjouoston aktivoinnista aiheutunut tasepoikkeama on lisäksi oikaistava asiakkaan avoimen toimittajan tai tasevastaavan sähkötaseessa.
- (23) Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tehtävänä on määrittää 1 momentissa tarkoitetun korvauksen laskentamenetelmä. Laskentamenetelmän tulee perustua itsenäisen aggregaattorin tarjoamien aggregointipalvelujen energiavaikutukseen asiakkaan avoimen toimittajan tai tasevastaavan sähkötaseeseen sekä viitehintaan, joka voi vaihdella markkinapaikoittain. Laskentamenetelmän on oltava sähkömarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolinen ja syrjimätön, eikä se saa estää itsenäisen aggregaattorin tarjoaman kulutusjouoston mahdollisuutta osallistua 1 momentissa tarkoitetuille markkinoille.
- (24) Edellä 1 momentissa tarkoitetun korvauksen laskentamenetelmän vahvistamisesta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa. Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on ennen laskentamenetelmän toimitamista vahvistettavaksi kuultava asiaankuuluvia verkon käyttäjiä ja sähkömarkkinoiden osapuolia. Vahvistettu laskentamenetelmä on julkaistava.”

Johtopäätökset

- (25) Fingrid toimitti täydennyspyynnön mukaisesti muutetun ehdotuksen itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmästä Energiavirastoon 13.2.2025. Tämän lisäksi Fingrid toimitti vastineensa koskien mahdollista Fingridille asetettavaa arviointivelvoitetta. Energiavirasto on tutustunut Fingridin toimittamaan muutettuun ehdotukseen, veloitetta koskevaan lausuntoon sekä julkisissa kuulemisissa saatuihin lausuntoihin. Tämän lisäksi Energiavirasto on huomioinut Fingridin työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta perustaman itsenäisen aggregoinnin työryhmän

27.2.2025 julkaistun loppuraportin¹ näkemykset, sillä työryhmä arvioi erityisesti itsenäisen aggregoinnin käytännön toteutusta sähkömarkkinoilla ja kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen tarkempaa toteutusta sekä käytännön toteutuksen edellyttämiä tarkennuksia.

- (26) Sähkömarkkinalain 72 a §:n 1 momentin mukaan itsenäisen aggregaattorin on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla toteuttamansa kulutusjouston aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset asiakkaansa avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle. Saman pykälän 2 momentin mukaan laskentamenetelmän tulee perustua itsenäisen aggregaattorin tarjoamien aggregointipalvelujen energiavaikutukseen asiakkaan avoimen toimittajan tai tasevastaavan sähkötaseeseen sekä viitehintaan, joka voi vaihdella markkinapaikoittain.
- (27) Fingridin ehdottamassa menetelmässä kompensatiomaksu määritetään taseselvitysajaksokohtaisesti toimitetun säätöenergian ja referenssihinnan tulona. Referenssihintana ehdotetaan käytettäväksi Suomen tarjousaluseen vuorokausimarkkinahintaa kyseessä olevalla taseselvitysajaksolla. Kompensatio maksetaan säättösuunnan mukaan joko reserviresurssin tasevastaavalle, tai itsenäiselle aggregaattorille.
- (28) Energiavirasto toteaa konsultaatioissa saatuihin lausuntojen perustuen, että Fingridin ehdottaman menetelmän referenssihinnan ei voida todeta olevan suoraan yhteydessä asiakkaan ja sähkönmyyjän sopimukseen, ja että sähkönmyyjät ovat voineet hankkia sähkön asiakkailleen tavoilla, jotka eivät ole riippuvaisia spot-hinnasta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että esimerkiksi ylössäädössä sähkönmyyjälle maksettava korvaus ei vastaa täysin aggregoinnista aiheutuneita kuluja. Energiavirasto katsoo toisaalta, että tarkasti sähkönsopimusta vastaavan kompensatiosopimusten määrittäminen olisi haastavaa, sillä sopimuksia on lukuisia, ja sähkönsopimukset ovat kahdenvälisiä. Lisäksi hintatiedon jakamiseen liittyisi kilpailullisia riskejä. Energiavirasto katsoo, että nykytiedon valossa Fingridin ehdottama yhden referenssihinnan malli on toimiva lähtökohta kompensatiosopimusten korvauksen määrittämiseen.
- (29) Konsultaatiossa saatuihin lausuntoihin perustuen osa markkinaosapuolista katsoo, että Fingridin ehdottama malli olisi vääristynyt sähkönmyyjän eduksi, ja että itsenäisen aggregaattorin ei tulisi olla vastuussa aggregoinnin aiheuttamien kustannusten taloudellisesta korvauksesta, ja että jousto tuo markkinoille myös hyötyjä, jotka tulisi huomioida. Fingridin ehdottaman mallin nähtiin myös toimivan esteenä markkinoille tulolle. Tämän lisäksi osassa lausunnoista korostettiin sitä, että mallin tulisi olla sama kaikilla markkinapaikoilla, ja että tämän takia myös muut sähkömarkkinat tulisi huomioida arvioinnissa.
- (30) Energiavirasto toteaa, että itsenäisten aggregaattorien markkinoille tarjoama kulutusjousto ja sen aktivointi tuo hyötyä markkinoille, mutta toisaalta muutkin sähkömarkkinoiden toimijat voivat tuoda sähköjärjestelmälle samoja hyötyjä. Energiavirasto toteaa myös, että itsenäisestä aggregoinnista hyötyvä voi olla eri

---

¹ <https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/tiedotteet/ajankohtaista/itsenaisen-aggregoinnin-tyoryhman-loppuraportti.pdf>

osapuoli, kuin se kenelle itsenäinen aggregointi aiheuttaa kustannuksia, mikä entisestään monimutkaistaa hyötyjen huomioimista kompensaatiossa. Mikäli itsenäisen aggregaattorin toiminnasta aiheutuvat kulut asetettaisiin muiden markkina-toimijoiden maksettavaksi, voisi se puolestaan johtaa heidän näkökulmastaan vääristyneeseen ja epätasapuoliseen kohteluun. Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 72a §:ssä säädetään itsenäisen aggregaattorin veloitteesta korvata asiakkaan avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle aiheutuneet kustannukset. Energiavirasto toteaa, että laissa säädetty korvausvelvollisuus on säädetty nimenomaisesti itsenäiselle aggregaattorille. Näin olleen korvausvelvollisuutta itsessään ei voida pitää markkinoille tulon esteenä, joka tulisi poistaa vahvistettavista ehdoista. Energiavirasto toteaa myös, että tämä Fingridin ehdotusta arvioiva päätös koskee automaattista taajuuden palautusreserviä, ja että mallin toteutuksessa voi olla markkinakohtaisia eroja sähkömarkkinalain puitteissa.

- (31) Energiavirasto toteaa, että kompensatiomalli on varsin uusi järjestely, jolle ei ole luotu vielä vakiintuneita käytäntöjä. Malliin sisältyy epävarmuuksia ja Energiavirasto pitää perusteltuna, että mallin toimintaa ja vaikutuksia arvioidaan ja tarvittaessa kehitetään tulevaisuudessa tietojen karttuessa. Tällöin voidaan myös paremman tiedon valossa arvioida itsenäisen aggregoinnin tuomia hyötyjä sekä sitä, pitäisikö hyödyt huomioida kompensatión laskennassa. Energiaviraston saaman lausunnon perusteella Fingrid kannattaa Energiaviraston näkemystä siitä, että kompensatiomallin ja referenssihinnan vaikutuksia tulisi arvioida ja tarvittaessa kehittää tulevaisuudessa, perustuen Fingridin tekemään arviointiin. Energiavirasto katsoo, että ehdotuksen mukainen kompensatiomalli on nykytiedon valossa mahdollisimman tasapuolinen ja syrjimätön.
- (32) Energiavirasto katsoo Fingridin lausuntoon perustuen, että arviointi on tarkoituksenmukaista tehdä vasta kahden vuoden kuluttua mallin käyttöönotosta, jotta voidaan saada riittävästi kokemusta ja tietoa mallin toiminnasta. Energiavirasto toteaa samaan lausuntoon perustuen, että tämän lisäksi arvioinnin laatimiselle tulee varata riittävä toteutusaika. Energiavirasto katsoo, että kuuden kuukauden toteutusaika itse arvioinnin laatimiselle varmistaa sen, että Fingrid voi tehdä perustellun selvityksen menetelmän toimivuudesta ja mahdollisista muutosehdotuksista.
- (33) Energiavirasto velvoittaa edellä kuvattuun perustuen Fingrid Oyj:n toimittamaan Energiavirastoon arvioinnin itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmän toimivuudesta ja sen vaikutuksista viimeistään 30 kuukauden päästä menetelmän käyttöönotosta aFRR -tuotteessa. Arviointiin tulee sisältyä ainakin arvio käytetyn menetelmän tasapuolisuudesta, kokonaistehokkuudesta ja mallin vaikutuksista jouston määrään, sekä mahdollisia ehdotuksia mallin parantamiseksi.
- (34) Ottaen huomioon edellä esitetyt tarpeet arvioida laskentamenetelmän toimintaa ja vaikutuksia, Energiavirasto katsoo, että vahvistettavaksi esitetty itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskentamenetelmä täyttää sähkömarkkinalain 72 a §:n vaatimukset siten, että se voidaan ottaa käyttöön aFRR-tuotteella. Energiavirasto katsoo myös, että ehdotettu malli perustuu markkinapohjaiseen menettelyyn, ja luo edellytykset kulutusjouston ja aggregaattorien osallistumiseen tasehallintamarkkinoille, sekä muutoin täyttää sähkömarkkinalain 46 § edellytykset. Energiavirasto katsoo myös, että malli täyttää sähkömarkkinalain 65 a § edellytykset koskien sitä, että

loppukäyttäjä korvaa toteuttamansa kulutusjoustopäätöksen aikana aiheutuneet kustannukset avoimelle toimittajalleen tai tasevastaavalleen.

- (35) Arvioinnin kohteena oleva malli liittyy kulutusjoustopäätöksen hyödyntämiseen järjestäytyneillä markkinapaikoilla ja tästä toiminnasta aiheutuvien tasevaikutusten asianmukaiseen käsittelyyn. Sähkömarkkinalain 73 § asettaa sähkömarkkinoiden osapuolille, kuten kulutusjoustopäätöksen tarjoajille, vastuun siitä, että sen sähköntuotanto ja sähkönhankintasopimukset kattavat sen sähkönkäytön ja sähköntoimitukset kunkin taseselvitysjakson aikana. Valtakunnallinen taseselvitysvastuu kuuluu sähkömarkkinalain 47 §:n mukaan järjestelmävastaavalle kantaverkonhaltijalle, Fingridille, joka huolehtii myös Suomen sähköjärjestelmän valtakunnallisesta tasehallinnasta sähkömarkkinalain 46 §:n nojalla. Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tulee huolehtia sähkömarkkinalain 45 §:n mukaiseen järjestelmävastuuseen kuuluvista tehtävistään siten, että siihen sisältyvät tehtävät toteutetaan tarkoituksenmukaisella ja sähkömarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla. Koska kompensatiomalli muodostaa osan järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan järjestelmävastuuseen kuuluvaa tasehallinnan vastuukokonaisuutta tulee kaikkien toimintoon liittyvien ehtojen tai vaatimusten täyttää sähkömarkkinalain 45 § ja 46 §:n vaatimukset tasapuolisuudesta ja syrjimättömyydestä.
- (36) Energiavirasto katsoo, että muutettu ehdotus täyttää täydennyspyynnössä edellytetyt vaatimukset ja että se kuvaa riittävällä tarkkuudella itsenäisen aggregaattorin aktivoimasta kulutusjoustopäätöksen aiheutuvien kustannusten korvaamisen laskeutuksen automaattisessa taajuuden palautusreservissä. Energiavirasto katsoo, että ehdotus täyttää myös sähkömarkkinalain järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ehdoille sähkömarkkinalaissa asetut vaatimukset. Fingrid toimitti muutetun ehdotuksen täydennyspyynnössä määritellyssä aikataulussa, ja ehdotus on siten hyväksyttävissä.

Sovelletut säännökset

Laki Energiavirastosta (870/2013) 1 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 10 §, 36 §, 38 §

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 45§, 46 §, 65 a §, 72 a §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus on liitteenä.

Tiedoksianto

Päätös annetaan hallintolain (434/2003) mukaisesti tiedoksi asianosaiselle sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaisena tavallisena sähköisenä tiedoksiantona sähköpostitse.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Erityisasiantuntija Jori Sääntti

puh. 029 5050 079

sähköposti jori.santti@energiavirasto.fi

Liitteet Valitusosoitus Markkinaoikeuteen

Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomallin korvauksen laskentamenetelmä,
12.2.2025

Jakelu Fingrid

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomiois-tuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Fingrid Oyj

Itsenäisen aggregoinnin kompen- saatiomallin korvauksen laskenta- menetelmä

12.2.2025

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	Määritelmät.....	3
3	Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR).....	4

1 Johdanto

Sähkömarkkinalain (588/2013) muutokset (Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta 497/2023) astuivat voimaan 1.6.2023. Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan ”Loppukäyttäjällä on oikeus tarjota järjestäytyneellä markkinapaikalla kulutusjoustoja joko itsenäisesti tai aggregaattorin välityksellä”. Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan ”Loppukäyttäjän on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla itsenäisesti toteuttamansa kulutusjoustopalvelun aikana aiheutuneet kustannukset avoimelle toimittajalleen tai tasevastaavalleen”. Sähkömarkkinalain 72 a §:n mukaan ”Itsenäisen aggregaattorin on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla toteuttamansa kulutusjoustopalvelun aikana aiheutuneet kustannukset asiakkaansa avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle”. Jäljempänä tässä dokumentissa loppukäyttäjä rinnastetaan itsenäiseksi aggregaattoriksi silloin kun loppukäyttäjä tarjoaa ylös- tai alassäätöenergiaa järjestäytyneelle markkinapaikalle täysin itsenäisesti eli ilman kahdenvälisiä sopimuksia osallistumisesta avoimen toimittajan ja tasevastaavan kanssa.

Valvontalain (590/2013) muutos (Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta 499/2023) astui myös voimaan 1.6.2023. Lain 10 §:n 6 b) kohdassa säädetään korvauksen laskentamenetelmän vahvistamisesta.

2 Määritelmät

Alassäädöllä tarkoitetaan tuotannon vähentämistä tai kulutuksen lisäämistä. Alassäädössä Fingrid myy Reservitoimittajalle aktivoitua säätöenergiaa.

Automaattinen taajuuden palautusreservi (aFRR) on keskitetysti ohjattu automaattisesti aktivoituvaa Taajuuden palautusreserviä, jonka tarkoituksena on sähköjärjestelmän taajuuden palauttaminen nimellistaajuuteen ja taajuudensäätöalueen tehotaapainon palauttaminen suunniteltuun arvoon.

Itsenäisellä aggregaattorilla tarkoitetaan toimijaa, joka yhdistää Reserviresursseja ohi perinteisen sähkön toimitusketjun, eli toimijaa, joka ei ole Reserviresurssien Avoin toimittaja tai Tasevastaava.

Kompensaatiomaksulla tarkoitetaan Fingridin veloittamaa tai maksamaa Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomalliin liittyvää kompensatiomaksua.

Kompensaatiomallilla tarkoitetaan Itsenäisen aggregaattorin toimittaman alas- ja ylösäädön toimituksen aikana aiheutuneiden kustannuksien korvaamista Reserviresurssin Tasevastaavalle. Lisäksi toimitetun säätöenergian aiheuttama tasepoikkeama oikaistaan Tasevastaavan taseessa tasepoikkeamakorjauksella.

Referenssihinnalla tarkoitetaan kompensatiomaksussa käytettävää viitehintaa.

Reserviresurssilla tarkoitetaan yksittäistä säätökykyistä resurssia; voimalaitosta, kulutuskohdetta tai energiavarastoa.

Reservitoimittajalla tarkoitetaan sopimusosapuolta, joka on tehnyt Fingridin kanssa sopimuksen osallistumisesta reservimarkkinoille. Reservitoimittaja voi toimia Reserviresurssin Avoimena toimittajana tai Tasevastaavana, Itsenäisenä aggregaattorina, Sopimuksellisena Reservitoimittajana tai yhdistelmänä edellä mainituista.

*Taseselvitysjakso*lla tarkoitetaan aikajaksoa, jolla tasevastaavien tasepoikkeamat lasketaan. Taseselvitysjakso on 15 minuuttia.

Tasevastaavalla (Balance Responsible Party, BRP) tarkoitetaan sähkömarkkinoiden osapuolta, joka vastaa kyseisen markkinaosapuolen tasepoikkeamista, ja jolla on voimassa oleva tasepalvelusopimus Fingridin kanssa. Toisin sanoen osapuolen Avoin toimittaja on Fingrid.

Toimitetulla säätöenergialla tarkoitetaan Reservitoimittajan Fingridille tai Fingridin palveluntarjoajalle määrittämää ja raportoimaa Säätöenergiaa, jonka Reservitoimittaja toimittaa Automaattiseen taajuuden palautusreserviin. Reservitoimittaja määrittää Toimitetun säätöenergian taseselvitysjaksokohtaisesti. *Vuorokausimarkkinoilla (day ahead -markkinat)* tarkoitetaan sähkön markkinapaikkaa, jolla käydään kauppaa seuraavalle vuorokaudelle myytävästä ja ostettavasta sähköstä.

Ylössäädöllä tarkoitetaan tuotannon lisäämistä tai kulutuksen vähentämistä. Ylössäädössä Fingrid ostaa Reservitoimittajalta aktivoitua säätöenergiaa.

3 Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR)

Kompensaatiomaksu määritetään taseselvitysjaksokohtaisesti seuraavasti:

Kompensaatiomaksu = Toimitettu säätöenergia x Referenssihintaa,

jossa Referenssihintaa on kyseisen Taseselvitysjakson aikainen Suomen tarjousalueen vuorokausimarkkinahintaa.

Itsenäisen aggregaattorin toimittamaan säätöenergiaan kohdistuu Kompensaatiomaksu seuraavasti:

- Ylössäätöenergia
  - Fingrid veloittaa Itsenäiseltä aggregaattorilta Kompensaatiomaksun
  - Fingrid maksaa Reserviresurssin Tasevastaavalle Kompensaatiomaksun
- Alassäätöenergia
  - Fingrid maksaa Itsenäiselle aggregaattorille Kompensaatiomaksun
  - Fingrid veloittaa Reserviresurssin Tasevastaavalta Kompensaatiomaksun

Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomallin
korvauksen laskentamenetelmä

12.2.2025

tunnus: FG-2024/408